

...

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

10.Gf.40.317/2025/10.

A felperes:

Felperes

cím

A felperes képviselője:

Illés Levente Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Illés Levente ügyvéd)

cím4

Az alperes:

Alperes

cím2

Az alperes képviselője:

Vilczek Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Vilczek Balázs ügyvéd)

(cím5)

A per tárgya:

szállítmányozási díj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

6.G.40.606/2023/75.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (Kétszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest a felperesnek 15 napon belül 39.597,33 euró és ebből 34.644,27 euró után 2022. október 6-ától, 4.953 euró után 2022. november 1-jétől a kifizetés napjáig járó, az Európai Központi Bank alapkamatának megfelelő mértékű kamata megfizetésére úgy, hogy a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes alapkamat irányadó az adott teljes naptári félévre, kötelezte továbbá 640 euró behajtási költségátalánynak a Magyar Nemzeti Bank késedelem kezdő napján

meghatározott forint ellenértéke címén 264.333 forint és ennek 2022. október 6-ától a kifizetés napjáig járó, az adott teljes naptári félévre a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamata, valamint 1.306,29 euró lejárt késedelmi kamat, továbbá 1.951.448 forint perköltség megfizetésére; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[2] A határozat indokolása szerint a peres felek között 2022. augusztusában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:302. §-a szerinti szállítmányozási szerződés jött létre, amelynek alapján a felperes a saját nevében, de az alperes javára 35 konténernek Budapestről a város3i kikötőbe történő továbbításával összefüggő szerződések megkötésére és egyéb jognyilatkozatok megtételére, az alperes pedig díj fizetésére vállalt kötelezettséget. Ennek a szerződésnek a Ptk. 6:58. §-a, 6:63. § (2) és (5) bekezdései, valamint a Ptk. 6:78. § (1) bekezdése szerint részévé vált a Magyar Általános Szállítványozási Feltételek (a továbbiakban: MÁSZF). A peres felek között vita volt abban a kérdésben, hogy a szerződésben a felperesre nézve teljesítési határidőt meghatároztak-e, amelynek megítélése körében jelentőséget tulajdonított az alperes 2022. augusztus 16-i ajánlatkérésének, amelyben egyebek mellett közölte, hogy város3 érkezési termináljának kikötői zárasi ideje 2022. szeptember 13. 07.00 óra, a becsült indulási idő pedig 2022. szeptember 15. 15:00 óra. A felek között ebben a tárgykörben további nyilatkozattételre nem került sor, a felperes 2022. augusztus 24-i nyilatkozata nem értékelhető a kikötői zárasi időpontra tett elfogadó nyilatkozatnak. A rendelkezésre álló peradatok szerint a peres felek közötti szerződésnek nem képezte részét az a kikötés, hogy az alperes által megjelölt konténereket a 2022. szeptember 13-i kikötői zárasi időpontra hajóra kell adni. Mindebből következően kifejezett írásos nyilatkozat hiányában a MÁSZF 3. § 17. pontja szerint a felperes szállítványozóként nem vállalta, hogy a küldeményt meghatározott napon vagy meghatározott járattal továbbítja, vagy ő maga vagy bármelyik közreműködő egy meghatározott cselekményt meghatározott időpontban végez el.

[3] Az elsőfokú bíróság értékelése szerint felek a teljesítési határidő vállalásának hiányában is lényeges szerződési feltételnek tekintették a kikötői zárasi időpontját, a peres felek közötti levélváltásból kitűnően a felperes tisztában volt a kikötői zárasi jelentőségével.

[4] A felperes szállítványozóként a Ptk. 6:302. §-a és a 6:309. §-ának utaló rendelkezése szerint az árutovábbítási szerződések megkötése és a szállítványozás lebonyolítása során gondos eljárásra volt köteles, felelősségére a gondossági kötelekre irányadó szabályok alkalmazandóak. A Ptk. 6:276. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával díjazásra akkor is jogosult, ha eljárása nem vezetett eredményre, kivéve, ha az eredmény részben vagy egészben a felróható eljárása miatt maradt el. A felperes felróható szerződésszegését az alperesnek kellett bizonyítani.

[5] Az elsőfokú bíróság a fuvarozó kiválasztása kapcsán a rendelkezésre álló peradatok szerint a felperes terhére mulasztást nem látott megállapíthatónak, a fuvarozási szerződések megkötése során a Budapest-város1 útvonalra leszerződött egyéb fél1 társasággal, valamint a város1-város3 útvonalra leszerződött város1 egyéb fél-val a felperes közölte a szállítványozási szerződés lényeges feltételét képező kikötői zárasi időpontot, és nincs adat arra nézve, hogy a fuvarozóknak tett ajánlatában közölt kikötői zárasi időpont ne

vált volna a fuvarozási szerződések részévé, ezért az alperes állításával szemben a felperes azzal nem tanúsított felróható magatartást, hogy a fuvarozási ajánlatainak visszaigazolását nem kérte. Ezenfelül a bizonyítékok nem támasztották alá azt sem, hogy az alperes által állított mulasztás és a késedelmes teljesítés között okozati összefüggés állna fenn. Az egyik konténer kerületi 4 napos várakozása nem okozhatott késedelmet és ebben a körben a felperes szerződésszegése nem állapítható meg, a rendelkezésre álló adatok szerint a konténert a fuvarozónak átadták, így a fuvarozás során történtek a Ptk. 6:307. §-ából következően kívül esnek a felperes felelősségi körén. A szállítványozó nem felel a fuvarozó szerződésszegéséért, általános felelőssége a gondossági kötelezettségének felróható megszegéséhez kapcsolódik. A MÁSZF 12. § 3. pontja szerint nem felel továbbá az általa igénybe vett fuvarozók és egyéb közreműködők által okozott kárért, kivéve ha ezen személyek kiválasztásánál nem az elvárható gondossággal járt el. Az elsőfokú bíróság az áru továbbítására vonatkozó szerződések megkötésével összefüggő feladatok ellátása körében a felperes terhére a fenti értelemben vett szerződésszegést a bizonyítékok alapján az alperes által előadott körben nem látott megállapíthatónak.

[6] Az alperes állításával szemben az egyik fuvarozó 2022. szeptember 12-i vis maior eseményre (vonattörlet) vonatkozó értesítéséről a felperes tájékoztatta az alperest, amelyhez képest az alperes nem bizonyította, hogy ezt követően utasítást közölt volna a felperessel, arra pedig nem merült fel adat, hogy utasítás hiányában is az alperes jogainak megóvásához szükséges nyilatkozatok megtételére lett volna szükség. Az alperesnek az a tényállítás sem igazolta a felperes gondatlan eljárását, hogy a 2022. szeptember 10-én beérkezett konténerek csak 2022. szeptember 24-e és október 14-e között kerültek hajóra, mert a hajóra adás a konténerek feltorlódása miatt vett hosszabb időt igénybe, de ezen időszak alatt a rendelkezésre álló adatokkal nem cáfoltt tények szerint a konténerek a fuvarozó birtokában voltak, ezért a feladási késedelem a Ptk. 6:307. §-a szerint nem a felperes felelősségi körébe tartozik. A felperes ellenőrzési és felelősségi körén kívül eső oknak minősítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a fuvarozó birtokában lévő egyes konténereket vis maiornak minősülő daruhiba miatt másik terminálon raktak le.

[7] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az áru továbbításához szükséges fuvarozási szerződéseket megkötötte, a konténereket a célállomásra a fuvarozók elszállították és hajóra rakták. A szerződés teljesítése során a felperes gondos szállítványozótól elvárható eljárását cáfoló bizonyíték nem merült fel, ezért az alperes a Ptk. 6:302. §-a szerint díj fizetésére köteles, az ellenszolgáltatás teljesítését nem tagadhatta meg.

[8] A felperes a Ptk. 6:276. § (4) bekezdésének alkalmazásával, valamint a MÁSZF 8. § 1., 3. és 4. pontjai szerint igényt tarthat a szükséges, hasznos és indokolt költségei megtérítésére. Az elsőfokú bíróság következtetése szerint a felperes által a perben érvényesített költségek a szerződés teljesítésével összefüggésben és azzal szükségképpen felmerült költségek voltak. A per adatai alapján aggálytalanul megállapíthatónak látta, hogy a felperes a költségekre vonatkozó díjszabását, a lehetséges pótlékokat a megrendelés megadása előtt közölte az alperessel, az alperes ennek ismeretében rendelte meg a szállítványozást, így a Ptk. 6:63. § (5) bekezdése alapján a felperes díjszabása – amely szerint extra költségként energiapótlék, üzemanyag felár, vámkezelési költség, tárolási és kezelési költség is felmerül – a szerződés részévé vált. Ezenfelül a peres a felek nyilatkozatait rögzítő okiratok tartalma alapján aggálytalanul megállapíthatónak látta az elsőfokú bíróság, hogy a 62,83 euró költség felszámításának alapját képező konténerjavítást az alperes 2022. szeptember 7-én az ezzel járó költségek elfogadására is kiterjedően megrendelte. Ezzel a peres felek között a szerződés

teljesítése során felmerült kár kijavítására és a díjra is kiterjedő, a Ptk. 6:272. §-a szerint minősülő megállapodás jött létre, a sérült konténer kijavítása megtörtént, így az alperes köteles ennek díjának megfizetésére.

[9] Az alperes beszámítási kérelmét – amelyben a Ptk. 6:142. §-a alapján érvényesített joga szerint a szállítmányozási szerződés hibás teljesítéséből eredő 29.972 euró kárt kívánt a felperes követelésével szemben beszámítani – az elsőfokú bíróság a beszámítás érdemi elbírálása nélkül alaptalannak tartotta önmagában abból az okból, hogy a MÁSZF 9. § 3. pontja a szállítványozó követelésével szemben a beszámítást kizárja.

[10] Az elsőfokú bíróság további bizonyítás lefolytatását nem tartotta indokoltnak, a tanúbizonyítási indítványt mellőzte, mert a szerződés tartalmát és teljesítését az okirati bizonyítékok a jogvita elbírálásához szükséges mértékben bizonyították. Az alperest a szállítványozási díj és a költségek mellett a behajtási költségátalányról szóló 2016. évi IX. törvény 3. § (1) bekezdése szerint kötelezte behajtási költségátalány, továbbá a megfizetett, azonban késedelmesen teljesített számlák után felmerült, már lejárt késedelmi kamat megfizetésére is.

[11] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára; másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányult.

[12] Elsődleges fellebbezési kérelmét arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a döntés meghozatalához szükséges tényállást nem tárta fel, amely a BH2016. 37. számon közzétett eseti döntés szerint az ítélet hatályon kívül helyezését indokoltta tevő lényeges eljárási szabálysértés. Az elsőfokú ítéletben megállapított tényeket azért tartotta hiányosnak, mert a felperes nem adott magyarázatot arra és nem bizonyította annak okát, amely miatt a fuvarozás a szokásos időtartamon belül sem ment végbe. Értelmezése szerint ehhez a felperesnek minden egyes vasúti vagon tekintetében bizonyítani kellett volna, hogy „mikor, hol volt és miért volt ott, ahol volt a küldemény”. Mindezek vizsgálata nélkül a fuvarozás akár határozatlan ideig is tarthatott volna, amely nyilvánvalóan ellentmondásban állna a Ptk. 6:35. § (3) bekezdésével. Érvelése szerint a kikötői zárást a Ptk. 6:35. § (3) bekezdésének megfelelően a szolgáltatás rendeltetésének figyelembevételével kellett volna értékelni, a teljesítési időnek a szolgáltatás rendeltetésére figyelemmel való meghatározásához pedig az adott kötelem valamennyi releváns körülményét elő kellett volna adni és bizonyítani, amely szintén elmaradt. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta és nem állapította meg, hogy a tényleges fuvarozási időtartam miért haladta meg feltűnően és szokatlan mértékben a szokásos fuvarozási időtartamot. Érvelése szerint a hajótársaságok által alkalmazott díjmentes konténerhasználati időtartam – amely alapesetben 6 nap – egyértelműen bizonyítja azt az időtartamot, amelyen belül egy konténernek Európa bármely részéről elvárhatóan meg kell érkeznie a holland kikötőkbe. Egy fuvarozással és szállítványozással foglalkozó szaklap 2025. októberi adatai szerint Budapest és város3 között a vasúti út 4-5 napig tart. Mindezek szintén alátámasztják, hogy a fuvarozási időtartam elhúzódásának oka lényeges körülmény a felelősség megállapítása szempontjából.

[13] A felperes a kikötői zárast, mint szerződéses feltételt ismerte, ezért a Ptk. 6:239. § (1) bekezdése szerint a tevékenységet úgy lett volna köteles megszervezni, hogy biztosítsa annak határidőre történő befejezését, amelyet szintén nem bizonyított. Érvelése szerint a szokásos időtartam, illetve az e szerinti teljesítés a szállítványozói gondosság egyik alapeleme. Ténybelileg és fogalmilag is kizárt, hogy a fuvarozásnak ne legyen határideje, ez a szerződés lényeges eleme, amely a szolgáltatás rendeltetésének figyelembevételével meghatározott teljesítési idő szerint akkor is része a szerződésnek, ha az konkrét határidőt nem tartalmaz.

[14] Hangsúlyozta, hogy a 71-I. sorszámú végzés tartalma alapján az alperes abból indult ki, hogy a vagonok mozgásának helyét, időtartamát és ennek jelentőségét az elsőfokú bíróság értékelni fogja, mivel felhívta a felperest az alperes által a szerződés teljesítésével összefüggésben hiányolt tények körében a tényállításainak és bizonyítékainak előterjesztésére. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a későbbiekben ettől mégis eltekintett és az indokokról sem adott számot.

[15] Kiemelte, hogy az elsőfokú ítéletben hivatkozott BDT2017. 3738. számú eseti döntés részletes tényállást tartalmaz, amely szintén azt igazolja, hogy a per szempontjából releváns tények feltárása – a perbeli esetben annak megállapítása, hogy pontosan mi történt a küldeménnyel – elengedhetetlen a felelősség kérdésében való döntéshozatalhoz.

[16] A Fővárosi Ítéltábla hiánypótlási felhívására kiegészített másodlagos fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § és 276. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének, a felperes a jogi jelentőséggel bíró tényállításai valóságát nem bizonyította, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes tényállításai hiányosak voltak. Értelmezése szerint ezt támasztja alá, hogy a fellebbezéshez mellékelt újságcikk által igazoltan a fuvarozás szokásos ideje a perbeli útvonalon pár nap, nem pedig a felperes által szerződésszerűnek állított több hét. Az elsőfokú bíróság a felperes hiányos tényállításai, valamint az alperes állítási- és bizonyítási szükséghelyzetre való hivatkozása ellenére nem tett eleget a Pp. 237. § (1) és (2) bekezdései szerinti anyagi pervezetési kötelezettségének, a 71-I. sorszámú végzésben foglalt felhívásra adott felperesi választ az ítélethozatal alapjául anélkül fogadta el, hogy a vagonok mozgásának helyét, időtartamát és ezek jelentőségét értékelte volna. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában nem tért ki az alperesi bizonyítási indítványok mellőzésének okára, és miután nem folytatta le a döntéshez szükséges bizonyítást, a tényállás megállapítása hiányos, amellyel megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdését is.

[17] Az elsőfokú bíróság a perbeli szállítványozási szerződésre alkalmazandó Ptk. 6:275. § (1) bekezdésével ellentétesen állapította meg, hogy a felperes a tájékoztatási kötelezettségét teljesítette, ezzel szemben a tájékoztatásra olyan időpontban és a pontos körülmények megjelölése nélkül került sor, amely már nem tette lehetővé, hogy az alperes érdemben kezelje a kialakult helyzetet.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az alperes másodfokú perköltségben marasztalására irányult, mert álláspontja szerint az elsőfokú

bíróság a tényállást feltárta és abból okszerű, megalapozott következtetésekre jutott. Az alperes a fellebbezésében nem tette vitássá az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a felperes a fuvarozási szerződéseket megkötötte, amelynek során a terhére mulasztás nem állapítható meg, nem vitatta továbbá, hogy a díjszabását és a lehetséges pótlékokat a perbeli szerződés megkötését megelőzően közölte az alperessel. Az alperes az elsőfokú eljárásban sem állította, hogy a felperes ne tett volna eleget a szerződéses szolgáltatásának, valójában hibás teljesítésre hivatkozott, amelynek alapjául a fuvarozók tevékenységi körébe tartozó – egyebekben megalapozatlan – kifogásokat hozott fel. Mindez azonban a per elbírálása szempontjából nem releváns, mert a felperes szállítmányozóként a MÁSZF 12. § 3. pontja szerint a fuvarozók tevékenységéért nem felel.

[19] A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja szerint tárgyaláson bírálta el, amelynek során nem érintette az elsőfokú ítélet késedelmi kamatokra vonatkozó elutasító rendelkezését, mert az felperesi fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése szerint elsőfokon jogerőre emelkedett. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelemben a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak, valamint a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül és az alperes fellebbezését alaptalannak találta.

[20] A fellebbezési kérelem fentiek szerinti korlátjára figyelemmel a másodfokú felülbírálat nem terjedt ki az alperes beszámítási kérelmét érdemi elbírálás nélkül, a beszámítás kizártsága miatt alaptalannak minősítő döntésre és indokokra, valamint az alábbiak szerint az elsőfokú bíróság megállapított tényekből levont azon jogi következtetéseire, amelyekre nézve az alperes hiánypótlási felhívás ellenére a Pp. 371. § (1) bekezdés b) és d) pontjaiban foglalt együttes követelményeket maradéktalanul kielégítő fellebbezési kérelmet nem adott elő. A fenti keretek között gyakorolt másodfokú felülbírálat eredményeként a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú ítélet a fellebbezésben megjelölt okokból az alábbiak szerint nem jogszabálysértő.

[21] A hatályon kívül helyezés iránti elsődleges fellebbezési kérelem alapjául megjelölt eljárási jogszabálysértések mindegyike az anyagi jogi felülbírálat körében volt megítélhető, mert a döntés alapjául szolgáló anyagi jogi jogszabályok, az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelése szempontjából lehetett csak értékelni azt, hogy az elsőfokú bíróság a döntés alapjául szolgáló tényeket teljeskörűen megállapította-e, az ennek érdekében szükséges bizonyítást lefolytatta-e, illetve teljesítette-e az anyagi pervezetési kötelezettségét.

[22] Az elsőfokú bíróság a per elbírálása szempontjából jogilag releváns történeti tényeket megállapította. A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben az elsőfokú bíróságnak nincs általában véve „tényállás feltárási” kötelezettsége, az ennek alapjául hivatkozott eseti döntés a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szabályrendszerében született, amelyhez képest a jelen perben alkalmazandó Pp. alapvetően eltérő szabályozási keretet teremt mind a felek eljárási jogait és kötelezettségeit, mind pedig a bíróság kötelezettségeit érintően. A keresettel és az ellenkérelemmel érvényesített joghoz való kötöttség mellett [Pp.

342. § (3) bekezdés] a Pp. 342. § (1) bekezdéséből következően a bíróság döntése nem terjedhet túl a felperes által az érvényesített jog alapjául, valamint az alperes védekezésének alapjául megjelölt tényeken sem. A felperes szállítmányozói díj és a költségek teljesítésének követelésére irányuló jogát érvényesítette, amelynek alapjául azt adta elő, hogy a perbeli szállítmányozási szerződést teljesítette, így megnyílt a joga a szerződéses ellenszolgáltatás, valamint a szerződés teljesítésével szükségszerűen és indokoltan felmerült költségeinek követelésére. Ezen előadott tényekre és jogra vonatkozó állítások, valamint tagadások határozták meg a jogvita kereteit. Az alperes védekezése alapvetően azon alapult, hogy a felperes a szállítmányozási díj követelésére nem jogosult, mert az áru a kikötői zárás időpontjára nem érkezett meg a célállomásra, amelynek kapcsán a felperes szerződésszegése, felróható magatartása az általa állított körben megállapítható, a költségek pedig nem bizonyítottak, illetve nem minősülnek a szerződés teljesítésével kapcsolatosan felmerült szükséges és indokolt kiadásoknak.

[23] Az elsőfokú bíróságnak a jogvita jog- és tényállítások, valamint jog- és ténytagadások fentiek szerint meghatározott keretei között a per elbírálása szempontjából jogilag releváns, azaz jogi jelentőséggel bíró tények megállapítása végett kellett a Pp. 276. § (1) bekezdése szerint a felek erre irányuló indítványa esetén bizonyítást elrendelni, illetve lefolytatni. A fellebbezésben megjelölt tényeknek, vagyis a szolgáltatás rendeltetésének figyelembevételével meghatározott teljesítési időnek, valamint a konténerek feladástól a kikötőbe való megérkezéséig tartó útvonalának, tartózkodási helyének és idejének, illetve okának a megállapítása az alábbiak miatt nem minősül a jogvita elbírálása szempontjából jogi jelentőséggel bíró olyan ténynek, amelynek megállapítása érdekében bizonyítást kellett volna lefolytatni.

[24] A perbeli szállítmányozási szerződésben [Ptk. 6:302. §] a felperes a konténerek továbbításával összefüggésben ügyviteli tevékenység kifejtését, az áru fizikai továbbításának a megszervezését, vagyis azt vállalta, hogy ennek érdekében a saját nevében, de az alperes javára fuvarozási és egyéb szerződéseket köt. Az elsőfokú bíróság helytálló értelmezése szerint a szállítmányozási szerződés a fenti körben a megbízó érdekében eljáró szállítmányozó számára gondossági kötelmet keletkeztet. Ebből következően a Ptk. 6:304. §-ában és 6:307. § (1) bekezdésében meghatározott, azonban a perbeli esetben nem vitásan fenn nem álló kivételektől eltekintve – amikor a szállítmányozó fuvarozóként felel – a szállítmányozó szerződésszegése és felelőssége is a gondossági kötelmekre irányadó szabályok szerint alakul. A Ptk. 1:4. § (1) bekezdésének megfelelően az adott helyzetben általában elvárható eljárással kell teljesíteni szerződéses kötelezettségét, és az általános szabályoktól eltérően a szerződésszegése, valamint a felelőssége is csak a fentieket sértő, felróható magatartás vagy mulasztás esetén állapítható meg.

[25] Az alperes sem tette vitássá a másodfokú eljárásban az elsőfokú bíróságnak azt az egyebekben helytálló, a bizonyítékok okszerű értékelésével levont következtetését, hogy a felperest a fuvarozók kiválasztása, a fuvarozási szerződés megkötése és annak tartalma körében felróhatóság nem terheli, mert az alperes megbízásának megfelelően, ugyanolyan formában a fuvarmegbízás is magában foglalta a kikötői zárás időpontját, a kiválasztott fuvarozók személyével, a fuvarfeladat ellátására való alkalmasságukkal kapcsolatos kifogása pedig az alperesnek nem volt, az egyik fuvarozót maga ajánlotta. Ebben a perben azt nem lehetett vizsgálni, hogy a fuvarmegbízás elfogadásával létrejött fuvarozási szerződéseknek a kikötői zárás időpont, mint teljesítési idő vált-e a részévé, mert erre csak a fuvarozóval

szembeni, a Ptk. 6:303. §-a szerinti igényérvényesítés esetén lett volna lehetőség, amelyre viszont az alperes a felperesnek utasítást nem vitásan nem adott.

[26] A fellebbezésben hivatkozott, a szolgáltatás rendeltetéséből következő teljesítési idő, illetve a teljesítés előkészítéséhez szükséges idő elteltével való teljesítési kötelezettség [Ptk. 6:35. § (2) és (3) bekezdései] a teljesítés idejének meghatározására vonatkozó olyan szabályok, amelyek abban az esetben alkalmazhatók, ha a szerződésben a felek nem kötöttek ki konkrét és egyértelműen meghatározott teljesítési időt. A teljesítési határidő meghatározására szolgáló fenti kiegészítő szabályt érintően – a fellebbezési érveléssel ellentétben – a felperest semmilyen felelősség nem terheli, hiszen a Ptk. alperes által hivatkozott rendelkezése arra szolgál, hogy a szerződő felek közötti vita esetén meghatározható legyen, hogy az adott szerződést milyen időpontban kell, illetve kellett volna teljesíteni. A felperes és a fuvarozó között létrejött fuvarozási szerződés tartalmát csak a szerződő felek között fennálló vita esetén lehetne vizsgálni, így annak a szolgáltatás rendeltetéséből következő teljesítési ideje sem volt a jelen perben vizsgálható, de annak nem is volt jogi jelentősége.

[27] Az alperes a felperes szerződésszegését nem a perbeli szállítmányozási jogviszony alapján a felperest terhelő kötelezettségekre, hanem alapvetően a fuvarozási szerződés késedelmes teljesítésére alapította. A fuvarozási szerződés megkötését illetően azonban a felperest a szállítmányozási jogviszony alapján a fentiek szerint csak a megfelelő fuvarozó kiválasztása, a fuvarozási szerződés megkötése és a fuvarozó megfelelő utasításokkal való ellátása körében terhelte kötelezettség. A másodfokú eljárásban már vitássá nem tett tények szerint a felperes szállítmányozóként nem vállalt kifejezett kötelezettséget arra, hogy a konténereket a kikötői zárás időpontjára városba juttatja, így a MÁSZF 3. § 17. pontja szerint a késedelemért a felelőssége nem állapítható meg, az pedig fel sem merült, hogy az általános szabályoktól eltérően fuvarozóként felelne [Ptk. 6:307. §]. A szállítmányozó csak a saját szerződéses szolgáltatásának késedelme, vagyis a fuvarszervezési hibának minősülő – a megbízói utasítások teljesítése, a szükséges okmányok vagy információk továbbítása körében felmerülő – késedelemért felel. Az alperes által a felperes szerződésszegésének alapjául előadott tények azonban nem tartoztak ebbe a körbe, a fuvarozó működéséből, a fuvarozási tevékenységhez kapcsolódó okból származó késedelem nem minősül a felperesi teljesítés hibáját megalapozó ténynek.

[28] Mindezek alapján a fellebbezésben megjelölt, a jogvita elbírálása szempontjából közömbös tények tekintetében további bizonyítási eljárás lefolytatására nem volt szükség, ezért az elsőfokú bíróság a fellebbezésben megjelölt eljárási szabályokat [Pp. 3. §, Pp. 276. § (1) bekezdés] nem sértette meg, és miután a felek tény- és jogállításának, illetve tagadásának keretei között a per elbírálása szempontjából releváns tényeket megállapította, önmagában a hiányos ténymegállapítás miatt a mérlegelése a fellebbezésben kifejtettekkel szemben nem sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését.

[29] A fentiekből az is következik, hogy az elsőfokú bíróságnak az alperes által hiányolt tények tekintetében nem volt anyagi pervezetési kötelezettsége, amely kötelezettségének egyebekben a releváns tények tekintetében a felek nyilatkozattételre, illetve a tényállítások előadására és bizonyítékok szolgáltatására való felhívása útján több

alkalommal, külön végzésekben maradéktalanul eleget tett (39., 71-I. sorszámú végzés). Az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés körében kiadott 71-I. sorszámú végzéséhez nem volt kötve abból a szempontból, hogy az abban közölt felhívásra megtett valamennyi nyilatkozatot, illetve tényállást nem kellett értékelnie a jogvita elbírálása során. Az alperes a fellebbezésében maga sem adta elő, hogy az átvételtől a kikötőbe érkezésig tartó útvonalon a konténerek mozgásának, pontos tartózkodási helyének és időtartamának, mint történeti tényeknek a jelen per elbírálása szempontjából milyen okból van jogi relevanciája, az általa hiányolt tények milyen konkrét indokok, logikai levezetés, illetve jogszabályi rendelkezés alapján zárják ki az alperessel szemben a szállítmányozási díj és a költségek teljesítésének követelését.

[30] A Pp. 371. § (1) bekezdés b) és d) pontjaiból következően a fellebbezésben nem elég az elsőfokú bíróság által állítottan megsértett jogszabályok megjelölése, hanem ehhez szorosan kapcsolódó, adekvát indokolással ki kell fejteni azokat a jogi érveket is, amelyek mentén a felhozott jogszabálysértés az elsőfokú döntést megalapozatlanná teszi. A fuvarozásra feladott konténerek szállítási útvonalán történtek a fuvarozás teljesítése körébe tartozó tényeknek minősülnek. Ezek a tények és a szállítmányozási díj, illetve költségek érvényesítésének kizárása közötti jogi összefüggés levezetésére vonatkozó indokolást az alperes a fellebbezésében nem adott elő. Nem fejtette ki, hogy a késedelem okának az általa hiányolt részletezettségű feltárása miként, mely jogi tények és indokok mentén eredményezte volna a vele szembeni kereset alaptalanságát, ezért mindezek a másodfokú felülbírálat Pp. 370. § (1) bekezdése szerinti korlátjára figyelemmel nem is voltak vizsgálhatók.

[31] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal szemben az ítéletében a Pp. 346. § (5) bekezdésének megfelelően számot adott azokról az indokokról, amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte, amely jogszabályi kötelezettség még annak megsértése esetén sem eredményezheti az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, mert ez a hiányosság a másodfokú eljárásban pótolható.

[32] Mindezekre tekintettel az elsődleges fellebbezési kérelemnek megfelelően az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a, illetve 384. § (2) bekezdés b) pontja alapján való hatályon kívül helyezésére nem volt lehetőség, és a másodlagos fellebbezési kérelem alapjául megjelölt további jogszabályok megsértése miatt a fellebbezésben levezetett okokból – részben a fentebb már kifejtett, valamint az alábbi indokok miatt – az elsőfokú ítélet megváltoztatása sem volt indokolt.

[33] A másodfokú eljárásban nem volt vitás, hogy a felperes a fuvarozási szerződéseket megkötötte és a konténerek meg is érkeztek a városi kikötőbe, ezért az elsőfokú bíróság helytálló értékelése szerint az alperes védekezésére figyelemmel a felperes szerződésszegését, ebben a tekintetben azt kellett vizsgálni, hogy az alperes által a felróhatóság alapjául megjelölt tények körében a szállítmányozótól az adott helyzetben általában elvárható magatartás tanúsítását elmulasztotta-e. A fuvarozó által átvett küldemény továbbítását érintő teljesítési akadályról és késedelemről a felperest a Ptk. 6:309. §-a és 6:287. §-a alapján alkalmazandó Ptk. 6:275. § (1) bekezdése szerint valóban tájékoztatási kötelezettség terhelte, amelynek a felperes – az elsőfokú bíróság okirati bizonyítékokból levont okszerű következtetése szerint – a kikötői zárás időpontját megelőzően eleget tett. A

18/F/28. és 18/F/29. sorszám alatt csatolt okiratok alapján nem kétséges, hogy a felperes 2022. szeptember 12-én tájékoztatta az alperest a fuvarozás során felmerült vonattorlódás okozta teljesítési akadályról, amely tájékoztatást ugyanazon a napon közölte az alperessel, amikor a fentiekről a vele szerződött fuvarozótól tudomást szerzett. Ebben a tekintetben a felperest késedelem, illetve mulasztás nem terheli, hiszen nyilvánvaló, hogy a fenti teljesítési akadályról csak a vele szerződött fuvarozótól való tudomásszerzés időpontjától kezdődően állt fent tájékoztatási kötelezettsége, amelynek haladéktalanul eleget tett.

[34] A szállítványozót terhelő tájékoztatási kötelezettség célja nyilvánvalóan az, hogy a szerződés szempontjából lényeges körülményekről – és ebbe a körbe esik a fuvarozási szerződés teljesítését érintő akadály is – a megbízó tudomást szerezzen és szükséges esetben gyakorolni tudja az utasítási jogát. Az elsőfokú bíróság helytállóan vonta az értékelési körébe, hogy az alperes az árutovábbítási késedelemről és annak konkrét okáról való tudomásszerzést követően utasítást a felperessel nem közölt és a Ptk. 6:303. §-ának megfelelően nem adott utasítást az igényeinek a fuvarozóval szembeni érvényesítésére, sőt 2022. október 18-án a vonattorlódásokból adódóan a felperessel szemben kívánt igényt érvényesíteni. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a fellebbezéssel érintett körben a tájékoztatás kapcsán a felperes a szállítványozási szerződést nem szegte meg.

[35] A Ptk. 6:239. § (1) bekezdése alapján fennálló kötelezettsége a felperesnek nem volt, mert a Ptk. előbbi rendelkezése a vállalkozási szerződésre irányadóan határozza meg a vállalkozónak a tevékenység megszervezésére vonatkozó kötelezettségét. A szállítványozási szerződésre, a szállítványozó jogaira és kötelezettségeire viszont a bizomány és a megbízás szabályait kell alkalmazni, a vállalkozási szerződés szabályai a Ptk. 6:271. §-a szerint a fuvarozási szerződésre mögöttesen alkalmazandó jogszabályi rendelkezések. Mindezekből következően a szállítványozó felperest a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a tevékenység megszervezése során nem terhelte olyan kötelezettség, hogy biztosítania kellett annak határidőre történő befejezését, hanem a fentebb kifejtettek szerint a gondossági kötelezések a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően voltak kötelesek a küldemény továbbításának megszervezésére és az ehhez kapcsolódó ügyek ellátására, amelyet érintően az alperes által előadott körben a felperes felróhatósága nem volt megállapítható.

[36] A Fővárosi Ítéltábla mindezen indokokra tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[37] Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése szerint nem igényelhetette másodfokú perköltsége megtérítését és köteles a felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére, amelyet a Fővárosi Ítéltábla a perbeli esetben még hatályosan alkalmazandó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján állapított meg. A felperes által a megbízási szerződés alapján felszámított, az elsőfokú eljárásban megítélt összeg 50%-át kitevő ügyvédi munkadíjat azért mérsékelte, mert úgy ítélte meg, hogy a felszámított összeg – az elsőfokú ítélet áttanulmányozásához, a fellebbezés megismeréséhez és a fellebbezési ellenkérelem

előterjesztéséhez szükséges időráfordítást figyelembe véve – nem áll arányban a másodfokú képviselő ellátásának idő- és munkaszükségletével.

Budapest, 2026. június 16.

Dr. Kurucz Zsuzsanna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Matosek Edina s.k.

előadó bíró

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.

bíró